

♦ ST. OLAV ♦

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrud Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5, Abonnementspris kr 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3 4.

INNHold: „Mange skal komme fra øst og vest“. - „Protestantforfølgelsene“ i Østerrike - Religion og rett. - † Erkebiskop Redwood - Bokanmeldelser - N. K. K. F. - Herhjemme - og derute - Innsamlingsliste.

„Mange skal komme fra øst og vest.“

Der var engang en tid da Europa gjorde ære på sitt *kristne* navn. Da der på alle dets troner satt menn som først og fremst var sig sitt ansvar overfor *Gud* bevisst og derfor betraktet det som en av sine fornemste oppgaver å utbre Guds rike blandt innbyggerne i de fremmede land som de erobret. *Den* gang kunde misjonærene regne på virksom støtte for sitt arbeid og på full forståelse for sitt hellige kall hos dem som innehadde den verdslige makt i hjemlandet. Selvfølgelig var det heller ikke den gang bare misjonærer som kom i berøring med de nye verdens hedningefolk. Selv den beste vilje hos alle de makthavende kunde ikke forhindre at hedningene blev gitt forargelse av kolonister og representanter for en handel og vandel som kun vidnet dårlig for den kristne tro. Allerede St. Franciskus-Xaver beklager sig bittert over de portugisiske koloniembedsmenn og kjøpmenns utøilede havepsyke og Frans av Vitoria skriver flammente protester mot at de vergeløse innfødte blev gjort til slaver. Men alle disse feiltrin kom av menneskelig svakhet og altfor menneskelig utilstrekkelighet hos de enkelte — den offentlige mening hyldet allikevel de kristne grunnprinsipper og var alltid rede til å bøte på den enkeltes feil og avhjelpe de skader som blev forvoldt av disse enkelte. Men disse lykkelige tider er forbi og nutidens «oplyste» menneske taler kun med et overbærende smil om dem. Forbi er den enhet i livsopfattelse og moralbegreper som gav Europas folk en så uimotstælig kraft og overlegenhet. Forbi er broderforbundet mellom stat og Kirke, mellom tro og forstand — det som egentlig gav de europeiske land rett til å kalle sig *kristne*. Og hvad er kommet istedet? Hvorledes står nutidens stats-, økonomiske-, kulturelle og religiøse myndigheter overfor de mange hedningefolk?

Vi har måttet se den kjensgjerning i øinene at to store makter som ikke har noe som helst felles mål er dradd ut for å erobre verden. Den ene tilhører Guds rike — den annen jordens. Den ene vil *ofre* sig

for Guds vilje og de udødelige sjeles frelse — den annen *krever* sin egen vilje på bekostning av alle andres tilværelse. Hvor den siste hær farer frem kjennetegnes dens vei av redsel og ødeleggelse, ti den søker å utsuge hedningene i navnet på en gud som de kaller penger, samfunnsøkonomi. En gud som krever at hans ofre flåes og hvis første bud er alles hånd mot alle, mens den lykke som han gir til gjengjeld er lovløshet og den sterkes rett til å undertrykke den svake.

Denne makt har tvunget hele folkestammer inn under slaveåket — i den nyere tid inn under maskinenes åk i de store industriallegg. Den har ødelagt menneskenes legemskrefter, sprengt de helligste familieband ved å ta sønnene og døtrene bort fra tradisjonens vrende skikk og bruk. Den har kastet sine billige fabrikkvarer inn på det oversjøiske marked og ødelagt de innfødtes håndverk — den har ophisset til innbyrdes feider og politiske stridigheter for å kunne sitte til doms over de splidaktige med en skinnhellig mine. De innfødtes gamle kulturskatter har den røvet, bortført dens gamle kunst til sine museer og gitt dem dårlige smakløse ting til erstatning ved å finne frem gamle ikke mer gangbare varer og sende dem skrekkelige farvetrykk, brukte grammofonplater, mange millioner meter av slette films.

Og hvad gjorde Europas videnskap, den som engang vaktet alle de kristne goder — hvad gjorde den med denne hær av røvere i moderne forklædning. Tok den avstand? Akk nei — «fordomsfri og dogmefri» som den roser sig av å være, ilte den med å bidra sitt til røvertoktene. Med kynisk velbehag boret den sig inn i den hedenske bevissthet og fratok den dens siste skanse: dens livsanskuelse. Ikke for på ruinene av de hedenske illusjoner å bygge altre for sannhetens Gud, men for å slukke alle de lys som mulig kunne føre fra hedenskapets mørke ut i Guds klare sol.

Ja — de europeiske land har virkelig for en stor del nådd å påtvinge hedningene sin egen gudløshet og sin egen sønderrevethet. Og som personifikasjonen

av alle villfarelser og all forvorpenhet er endelig bolsjevismen kommet til hedningelandene for å vise dem det tydelige utslag av denne verdens fyrste og hans rike.

Og den annen makt — Guds rikes hær — hvordan er det med den? En liten skare stridsmenn, trette til døden, men ennå fylt av hengivenhet for Gud og sjelene, kjemper ennå med tapperhet og usvekket mot for å få fotfeste i dette så omstridte hedningefolk. Men mon de ikke ofte føler som Frelseren følte hin bitre stund på Oljeberget?

Som en uhyre festning reiser hedenskapet sig foran våre misjonærer. Fra alle tårnene griner avguder imot dem. Hvor ofte har de ikke forsøkt å slå en bresje i murene og av og til er det virkelig lykkes å få en mur til å styrte sammen som var uthulet fra før innvendig fra, eller det er lykkes å ramme et enkelt tårn som fra før var gammelt og skrøpelig. Men som helhet kneiser kolossen uforstyrret — ja, delvis endog forsterket med nytt og moderne våbenmateriell. Misjonæren måler med blikket bollverkets sterke vegger — oppe på murene og tårnene ser han mennesker arbeide ivrig. Men har han sett rett? Bedrar hans øiner ham ikke? Beveger sig ikke deroppe mellom den brokete vrimmel av gule og sorte og brune skikkelser enkelte som forekommer ham å være så velkjente? Ser han ikke også sønner av sitt eget folk arbeide deroppe?

Forskrekket og engstelig vender han blikket mot hjemlandet — har de derhjemme sviktet ham? Ja sandelig — den store masse av hans folk står ikke mer bak ham! En del av dem har til og med reist sig i uforsonlig fiendskap mot Frelseren og har utlevert ham til hans forfølgere akkurat som det utvalgte folks sønner gjorde det engang. Og sammen med Frelseren har de også prisgitt ham selv, misjonæren, Guds sendebud til hedningene. Igjen ser misjonæren op til tinnene på hedenskapets borg. Har han virkelig ikke tatt feil? Nei — umulig, ti der oppe peker hedningene med fingrene på sønnene av hans eget folk og hånleende brøler de mot ham: «Se her de edle frukter fra de kristne land, hvis bud Du sier Dig å være! Du taler til oss om kristen kjærlighet, rettferdighet — om ydmykhet, sedelighet og gudfryktighet. Men eders aviser, eders bøker, eders flimrende filmsbånd, eders nyeste oppfinnelse, radioen, viser oss daglig hvordan den kristendom i virkeligheten ser ut som Du forkynner! Den lærer oss laster som vi før ikke engang kjente av navn! Vi har *våre* guder og vet hvad vi kan bruke dem til — vi trenger ingen Gud! Ja vel — vi kan godt bruke dem, disse Dine verdige «trofeller». De skal lære oss sine kunster så vi kan gjøre vår egen stilling uinntagelig — men bare vent! En dag når vi er lei av deres synder styrter vi dem ned fra disse murer. Vi skal kaste dem for Dine føtter — så kan Du jo øde Din kristelige kjærlighet og Din trosbekjennelse og forkynnelse på *dem!*»

Forferdet og skamfull skjuler misjonæren ansiktet i

sine hender. Klang ikke hedningenes siste ord som en Guds dom over ham selv og hans folk? Og et bønnens rop stiger op fra dypet i hans sjel: «Herre, forbarm Dig over oss! —»

Og ennå engang vender han blikket mot det land fra hvilket han drog ut for å forkynne hedningene det glade budskap. Har virkelig alle sviktet ham? Finnes der ingen rettferdig mer for hvis skyld Herren vil forbarme sig?

Jo — nu ser han en skare av trofaste. Vel er den liten — ja den forsvinner nesten blandt de likegyldiges og gudsfornekternes store skare. Og den står i forbitret kamp mot fienden i folkets egne hjerter. Men han — den ensomme soldat på forposten i hedningelandet — vet at denne kamp kommer også ham til gode og forsterker hans stilling. Og blodet som flyter fra disse kjempendes sår bæres av usynlige engelhender op for Lammets trone i den samme kostbare kalk hvori Frelserens blod på Golgata blev utgydt. Og hans allmechtige ord forvandler kalkens innhold til en strøm av nåde og dråpe for dråpe leskes dermed tørstende hedningesjeler.

O — var der blott mange, mange fler av disse stridsmenn for Guds rike, tenker han. Og først og fremst: var der mange, mange fler av dem som vilde tenke på den dødstrette forpost i hedningelandenes natt! Som vilde hjelpe ham med å sone de bjerge av skyld som det vanslektede Europa har lesset på hedningeverden! Som vilde understøtte ham med sine kjærlighetsgaver, så også han kunde ta i sin tjeneste alle moderne hjelpemidler og vende dem til velsignelse — så avisene, bøkene, filmene, radioen kunde bli våben for Guds rike istedetfor som nu *mot* Guds rike! Som vilde stå som en bønnens hær bak ham til et gjenfødt Europa hadde erobret all verdens riker for Kristus!

Skal denne vår misjonærs håpefulle visjon forbli en from ønskedrøm?

„Protestantforfølgelsene“ i Østerrike.

Da der er gått endel rykter om at protestanter er blitt forfulgt i Østerrike i den senere tid, kan det være av interesse å lese følgende redegjørelse:

Graz 29. dec. 1934.

Til det høierverdige biskopelige kancelli
i Chur (Schweitz).

Til beroligelse for de evangeliske kretser i utlandet kan det meddeles at der intet som helst er bragt i erfaring angående en undertrykkelse av ikke-katolikker og spesielt protestanter i Østerrike og at der ikke er blitt ført noen klage hverken offentlig eller privat av noen, som efter sigende skal være blitt rammet av dette.

Den nyeste østerrikske forfatning av 1934 inntar også fullstendig den religiøse paritets standpunkt. For eks. erklærer denne forfatnings § 27: «Alle Østerrikes myndige innbyggere nyter fullkommen tros- og samvittighetsfrihet såvel som frihet til offentlig og privat religionsdyrkelse såvidt denne ikke er uforenlig med den offentlige orden eller strider mot sedeligheten.» § 30: «De lovlig anerkjente kirkers og religionssamfunds anliggender som også berører statens interesser vil bli særskilt regulert. Herved kan den enkelte kirke eller det enkelte samfund bli tildelt særlige rettigheter efter sin egenart. For den katolske Kirke skjer denne regulering ved Konkordatet.» Hvad de angivelige vanskeligheter på grunn av konfesjonsforandring angår er det å bemerke: Loven av 25. mai 1868 har ordnet konfesjonsforandring slik at uttredelse av den oprinnelige konfesjon skal meldes til myndighetene som første instans. I praksis forlangte man ikke identitetsbeviser og legitimasjonspapirer da loven ikke uttrykkelig fordret dem. Derved var imidlertid porten slått op for de værste misbruk. I tilslutning til ophissende foredrag og taler blev der således satt papirark med uttredelsesformulærer i sirkulasjon på offentlige steder. Derfor har undervisningsministeriet den 16. august 1933 utstedt en forordning hvori bestemmes, at — bortsett fra særlige omstendigheter som f. eks. dødsfare — den som vil tre ut av sin kirke innen en frist på 6 uker skal innfinne sig hos myndighetene så disse kan overbevise sig om at de påbudte forutsetninger: alder og åndsfriskhet er tilstede. Denne bestemmelse gjelder i *alle* tilfelle — altså også når en protestant ønsker å tre ut av *sin* konfesjon.

Denne 6 ukers frist som gjelder for *alle* konfesjoner er altså i Schweitz — hvad hoslagte avisutklipp viser — blitt til en 6 ukers fengselsstraff. At biskopen av

Seckau-Graz «offentlig skal ha erklært» at der innen 7 år ikke vilde finnes noen protestant i Steiermark og Østerrike behøves vel ikke å dementeres efter dette som er sagt her. En Schweitzer-journalist vil derfor kunne erverve sig de skjønneste laurbær om han kunde påvise, *når* eller *hvor* denne uttalelse eller en lignende av biskopen av Seckau-Graz er falt.

Vi bemyndiger Dem herved til å gjøre offentlig bruk av denne skrivelse.

(sign.) *dr. Ferdinand Pawlikowski,*
fyrst - biskop.

Med dette offisielle dokument skulde vel de uvederheftigheter være avlivet som siden september ifjor har gjort sin rundgang gjennom en del av den protestantiske verdenspresse og lokalblader. Her i Norge kom de til orde i redaktør Victor Mogens' foredrag i Aulaen i november, hvori han bl. a. citerte ovennevnte biskops angivelige uttalelse om protestantismens skjebne i Østerrike som altså efter biskopens egne ord savner et hvert reelt grunnlag.

Men alle disse uvederheftigheter skal vel tjene som ledd i en velberegnet kampagne mot Østerrikes kristelig-sosiale regjering i den hensikt å stille den i et usympatisk lys ved å stemple den som reaksjonær og intolerant. Et typisk utslag av denne tendens er således også en beskrivelse av forholdene i leiren i Wöllersdorf, som utsendtes som et «nødrops til Genfer Røde Kors» men som var en eneste samling uefterretteligheter. Ikke desto mindre gikk også dette «nødrops» sin gang gjennom verdenspressen til superintendent Heinzmann nu selv tok affære og advaret alle sine evangeliske trosfeller mot å feste lit til «de mange efterretninger hvis usannhet enhver kjenner av de virkelige forhold straks kan fastslå stammer fra grumsete kilder.»

Religion og rett.

I.

Den internasjonale katolske juristkongress i Rom.

I sin juletale fremholdt pave Pius XI den i slutten av 1934 avholdte internasjonale juristkongress i Rom, som en av årets store begivenheter, idet den hadde forherliget Gud som *rettens* skaper og opprettholder. I en tid som vår hvor så mange på så mange måter og så mange steder hevder at retten dekretes av staten og setter rettsspørsmålene i avhengighetsforhold til så jordiske foreteelser som «blod og rase» kan en orientering i den dype sammenheng mellom religion og rett være på sin plass — og intet kan bedre tjene som innledning til en slik orientering enn en omtale av denne kongress, som hadde samlet en del av nutidens fineste og skarpeste juridiske hjerner i et felles formål: å minnes hvad deres videnskap skyldte Kirken — skyldte Rom. Ti setningen: «Ecclesia vivit lege Romana»

har alltid vært uttrykk for den sannhet at Kirkens lovgivning bygger på den romerske jurisprudence.

Kongressen fant sted i november i Instituttet Apollinaris under beskyttelse av kongregasjonen for seminar og universitetene og under kardinalvikar Marchetti-Selvaggianis presidium. Det var egentlig et dobbeltjubileum som gav anledning til dette møte av katolske rettslærde: 700-års festen for Gregor IX's dekretalier og 1400-års festen for Codex Justinianus, den berømte romerske lovbook. Begge disse jubileeer gjelder altså milepeler i såvel den almindelige som kirkelige retts utviklingshistorie.

Da keiser Justinian besteg tronen 527 fantes der enu ingen samling av alle de kodifiserte romerske lover, som bare forelå spredte i edikter, keiserlige konstitusjoner og

juristenes personlige fortolkninger. De mange forsøk, som der ganske visst også før Justinianus' tid var gjort på å sikte og sammenfatte det veldige lov materiale, var alle forblitt resultatløse. Det var forbeholdt Justinian å bli den som skulde få bragt det alt sammen inn i en eneste kodex og satt i en systematisk orden. Som leder for den kommisjon som skulde utføre dette kjempearbeid blev utnevnt den berømte advokat og senere Quæstor sacri palatii Tribonian. I 529 forelå så Codex Justinianus, som representerer kjernen i den romerske Corpus juris og er nøkkel til all forståelse av hele Romerrettens oppbygning.

Pave Gregor IX Dekretalier, som blev utgitt i 1234, er en samling av alle de pavelige dekretfer som var utstedt siden 1150. Det var Gregor IX's kapellan og skriftefar, St. Raimund av Pennaforte, som i løpet av tre år utarbeidet dette store rettsvidenskapelige verk. Dekretaliene var inndelt i fem bøker, hvortil pave Bonifacius VIII senere føiet en sjette bok. Gregor IX forordnet at Dekretaliene skulde betraktes som det eneste kildeskrift til studiet av all kirkerett og være bestemmende for alle juridiske avgjørelser.

En sammenligning mellom Codex Justinianus og Dekretaliene viser så mange likhetspunkter at det faller helt naturlig å feire deres minnedager i fellesskap. Hvad Tribonian betød for keiseren, betød Raimund av Pennaforte for paven — hvad Codex Justinianus betød for civilretten betød Dekretaliene for den kanoniske rett. I syv århundre var den siste den fullstendigste samling av all kirkerett — først da Codex juris canonici, som blev omtalt her i «St. Olav» i vår nekrolog over kardinal Gasparri (nr. 47, 1934), 1918 trådte i kraft blev Dekretaliene avløst.

Som vi allerede før har vært inne på i denne artikkel er det ingen likegyldig hendelse, at nettop disse to store utslag av civil og kirkelig rettsbevissthet er blitt feiret nu hvor all rettsorden og alle rettsbegreper synes å skulde i støpeskjeen — ja, for enkelte land som f. eks. Tysklands vedkommende allerede må sies å være der. Der er ingen tvil om at man i delvis berettiget reformiver holder på å kaste overbord meget verdifullt og uerstattelig av de retts-goder, som den europeiske kultur skylder den romersk-keiserlige juridiske arv der er bygget på en objektiv og fordomsfri livsvurdering. Derfor var denne kongress, som omfattet berømte katolske rettslærde fra ikke mindre enn 23 nasjoner, ikke bare et rent faglig anliggende med interesse kun for jurister — men det var i første rekke en manifestasjon av Guds rett over hele menneskeheten og menneskehetens håndhevelse av denne rett, som her sattes inn overfor tidens tendens til å ville forkludre dette det eneste sanne rettsbegrep.

Om den hellige og nidkjære arbeidsiver som besjelet hele kongressen avlegges de tørre tall en malende beretning. På fem dager avvikledes ikke mindre enn 140 foredrag og rapporter og 80 talere hadde ordet, deriblandt kirkefyrstene kardinalene Gasparri, Sincero, Lega og Seredi. Åpningsforedraget holdtes av kardinalstatssekretær Pacelli som overbragte den hellige Faders velsignelse — og etterpå påviste den indre harmoni mellom den kirkelige og borgerlige lovgivning idet han imøtegikk den falske anskuelse, at den kanoniske rett skulde ha suspendert og endog dementert civil-

retten. Sannheten er at den kristne visdom gav romerretten dens hele utformning og fullendte hensiktsmessighet. Kardinalen citerte en uttalelse av Ulpian som går ut på, at enhver jurist skulde være rettferdighetens prest og at det først var kristendommen som hadde bragt den sanne rettferdighet til jorden.

*

Foredragenes rekke åpnedes forøvrig av en tysker, professor Kübler, Erlangens universitet, som talte om «Justinians medarbeidere ved utgivelsen av Codex». Så fulgte foredrag av prof. Collinet, Paris, over det justinianske lovverks originalitet og av prof. Visscher, Lille, om Codex Justinianus kilder. Prof. Insadowskis, Lublin, foredrag: «Kristendommens innflytelse på ekteskapsrettens utvikling» var helt aktuelt og prof. Roberti, Milano, holdt et oppsiktsvekkende foredrag om det ufødte barns rett til å nyte den samme beskyttelse som det fødte, hvilken rett jo også de fleste moderne rettssystemer anerkjenner. En rekke andre spørsmål vedrørende familielivet og ekteskapet blev likeledes inngående behandlet — selvfølgelig også det rettslige grunnlag for en union med de orientalske kirkesamfund og den hellige Stols folkerettslige stilling belyst ved den historiske tradisjon.

Om vekselvirkningen mellom den romerske rett og den «barbariske» rett talte senator Calisse og prof. Hollnsteiner. Som særlig betydningsfull påviste sistnevnte den kirkelige retts innflytelse på den germanske ekteskapslovgivning. Mens mannen tidligere hadde kjøpt sin brud av hennes slekt hvorefter denne overdrog ham alle rettighetene til å disponere over hennes arbeidskraft, satte Kirken igjennom at et ekteskap ikke var gyldig hvis ikke begge parter frivillig gav sitt samtykke til det, hvorved Kirken frigjorde kvinnen fra den germanske lovs nedverdiggende behandling av henne som en bruksgjenstand uten personlighet. På den annen side hadde Kirken ikke stillet sig avvisende overfor den germanske folkeretts positive impulser. Det var dette samarbeide som hadde ført til det tyske folks høie kulturstade.

Kongressens høydepunkt var selvfølgelig kardinal Gasparri's foredrag om den nye Codex juris canonici's tilblivelse. Som president for kodifikasjonskommissjonen behersket jo kardinalen dette emne som ingen annen og gav en oversikt over de enkelte faser av dette arbeid, ledsaget med mange instruktive personlige erindringer. Man fikk et innblikk i dette arbeids uhyre omfang og måtte beundre at det lykkedes i løpet av så relativ kort tid å få det avsluttet. De sakkyn-dige hadde ment at det vilde ta mange menneskealdre.

Den fjerde kongressdag var atter særlig viet den kirkelige ekteskapslovgivnings innflytelse på de europeiske kulturfolks familieover. Særlig aktuelt var her prof. Constantines' foredrag om «ekteskaphindringer etter kirkeloven og etter den moderne psykiatri» hvori han påpekte at de nyeste medisinske erfaringer stemte på det nøiaktigste overens med de kirkelige rettsdoktriner på dette område.

Femte kongressdag var atter viet sammenhengen mellom kirkelig og civil lovgivning med prof. Schimas, Wien, foredrag om «de kanoniske rettsbegreper i den moderne civilprosess» som dagens tyngdepunkt.

Siste dag talte bl. a. prof. Hohenlohe, Wien, om «natur-

retten» — prof. Bierbaum, München, om «adskillelsen av Kirke og stat i nutiden» — hvorpå kongressen trådte sammen i et høitidelig avslutningsmøte som fant sted i Aula della Benedizione i Vatikanet og som blev overværet av paven. Kardinal Seredi gav et overblikk over kongressens begivenheter og resultater og fremla dens resolusjoner og ønsker. I spissen for disse ønsker stod en appell til alle de ansvarshavende statsledere om å minnes at den guddommelige og naturlige retts prinsipper ikke måtte krenkes eller ringeaktes hvis den indre og ytre ro og fred skulde opprettholdes. Tilsist holdt den hellige Fader en tale på latin — kongressens fleste forhandlinger var forresten blitt ført på dette sprog. Paven sluttet med å påpeke den felles struktur i den kanoniske rett og civilretten og citerte Leo XIII's ord: «Den kanoniske rett uten civilretten er som teologi uten filosofi».

Skal man nu sammenfatte denne kongress' resultater og blivende betydning, ligger den først og fremst i det utbytte den gav de tilstedeværende fagfolk. Dessuten har den jo bragt en personlig kontakt istand mellom deltagerne hvilket har stor betydning, da der blandt dem fantes representert også andre konfesjoner og alle blev behandlet like imøtekommende og vennlig. Den hele kongress formet sig som en veldig apologi.

Mgr. Francis M. Redwood, erkebiskop av Wellington. Ny-Zeeland.

Maristpateren, mgr. Redwood, er som allerede meddelt død i begynnelsen av denne måned i sin residens, Wellington på Ny-Zeeland, som følge av at man måtte amputere hans ene ben. Det er et langt og virksomt liv som nu er avsluttet, ti erkebiskopen blev 95 år gammel og var den eldste biskop i verden. Ved sin konsekrasjon var han den yngste, bare 34 år gammel, og han har for lengst overlevet alle de 1300 prelater som sammen med ham dannet det katolske hjeraki da han mottok bispevigslen.

Erkebiskop Redwood var like kjent for sin teologiske viden og sin kirkelige administrasjonsdyktighet som han var kjent som forfatter, musiker, for sin sprogmek-tighet og veltalenhet. Født i England i 1839 kom han kun tre år gammel med sine foreldre til Ny Zeeland, hvor han også tilbragte sine skoleår inntil han kom på Maristkollegiet i St. Chaumont i nærheten av Lyon. Overalt gjorde han sig bemerket ved sitt utpregede sprog-talent som bl. a. gav sig utslag i at han efter kun et års opphold i Frankrike tok førstepremiene for fransk gjenfortelling og fransk deklamasjon. Hele sitt liv igjennem bevarte han en dyp kjærlighet til Frankrike og et inngående kjennskap til landets politikk og litteratur.

I 1863 trådte han inn i Maristordenen. Han tok sin filosofiske eksamen mens han opholdt sig i Dublin og efter sin prestevigsel blev han professor i teologi ved universitetet i Dundalk.

Med denne mangesidige utdannelse på så forskjellige steder som Ny Zeeland, Frankrike og Irland hadde den unge prest erhvervet sig så stor evne i å akklimatisere sig under forskjellige forhold at det falt naturlig å utnevne ham til biskop over hele Stillehavs-arkipelaget, hvilket også pave Pius IX gjorde i 1874. Han blev konsekret av kardinal Manning i Maristkirken St. Anna i Spitalfields og efter denne tid tilbragte han mesteparten av sitt liv på Ny Zeeland, hvor han erhvervet sig alles aktelse og kjærlighet for sitt kloke styre, utrettelige omsorg for alles vel og ikke minst ved sin store personlige elskverdighet og utstrakte godgjørenhet.

Det var særlig skolevesenet som hadde hans største interesse likesom universitetssaken fant en av sine mest forståelsesfulle støtter i ham. I over 30 år hadde han sete i senatet og utrettelig overordentlig meget til samfundets gagn. Intet under at hans 50-årsdag som biskop blev en festdag for alle Australiens og øenes befolkning. Alle Arkipelagets biskoper overbragte ham personlig sine lykkønskninger sammen med representanter for praktisk talt alle religiøse ordenssamfund, mange hundre prester og over 10 000 legfolk. President Poincaré sendte en praktfull gave og representanter for de høieste autoriteter med general-guvernøren, lord Jellecoe i spissen, møtte fulltallig frem for personlig å bevidne den ærverdige jubilant sin dype ærbødighet for hans livs utrettelige arbeid i menneskekjærlighetens tjeneste. I februar forrige år feiret erkebiskopen sitt diamantjubiläum og mottok også da utallige beviser på høiaktelse og hengivenhet.

Erkebiskop Redwood reiste meget — han passerte således Ekvator over 60 ganger. Han var så ofte som mulig tilstede på de eukaristiske kongresser — i den høie alder av 93 år reiste han fra Ny Zeeland til Dublin for å overvære kongressen der i 1932. Den ærverdige prelat pleiet å si, at sin høie alder skyldte han «sin engelske konstitusjon og Ny Zeelands klima». Det er ganske interessant at han var den annen australske prelat som har nådd frem til å bli verdens eldste biskop. Den første var erkebiskop Murphy av Hobart i Tasmanien som døde i 1907.

Da erkebiskop Redwood i 1932 avla sitt ad limina besøk hos den hellige Fader i Rom, hedret denne ham med en gullmedalje. Erkebiskopen hadde da avlagt disse besøk hos ikke mindre enn fem paver: Pius IX, Leo XIII, Pius X, Benedikt XV og Pius XI. — Hans begravelse formet sig som en storslått sørgefest hvori hele Wellingtons befolkning tok del, foruten de mange tilreisende fra nær og fjern. De høieste civile og geistlige myndigheter var representert — også fra andre kirkesamfund.

R. I. P.

BOKANMELDELSER.

Kardinal Manning: «Tillit til Gud.»
(St. Olavs Forbunds Forlag.)

Kardinal Mannings lille bok «Confidence in God» foreligger nu i norsk oversettelse og den vil glede alle som setter pris på åndelig lektyre. Det lille skrift gjemmer meget mer av religiøs rikdom enn titelen antyder. Det er hele det kristne liv som vi finner skildret med dets hemmelighetsfulle kilder og dets praktiske utfoldelse i vår daglige tilværelse. Med «tillit» mener nemlig forfatteren det fullkomne håp, som gjør at vi lever trygt i bevisstheden om Guds kjærlighet mot oss, håpet altså forsåvidt det opnår sin fulle kraft under kjærlighetens foredlende innflytelse. Et sådant håp er igrunnen det samme som kjærlighet til Gud under form av den trygghet som den gudelskende sjel finner i Guds hjerte. Frukten av denne tillit er derfor også de frukter vi ellers tilskriver kjærligheten: fred, mot, gavmildhet, standhaftighet o. a. Og de øvelser og overveielser forfatteren betegner som midler til å øke tilliten er de samme som får kjærligheten til å vokse.

Det er lett å se at kardinal Manning taler av erfaring om sitt emne. Boken røber en mann som har søkt og kjempet, funnet og seiret, som har følt ansvaret for mange andre mennesker, tatt andel i andres mangfoldige nød. Derfor er fremstillingen så levende og virkelighetsnær. Han øser av sin egen erfaring, men han taler også til mennesker hvis sorger og kamper han ser for sine øine. For å gi sine gode råd ennå større kraft forbinder han dem med eksempler fra helgenenes liv. En rekke hellige menn og kvinner fra martyrenes dage inntil det 19. århundre optrer i boken og illustrerer dens lære med sitt eget heroiske liv. Man får det ekte kristne inntrykk av de helliges samfund. Sproget er enkelt og naturlig; fremstillingen lettfattelig. Oversettelsen er meget vellykket. Den gjengir tanken klart og med en eleganse som ikke lar en ane at det er en oversettelse.

A. J. Lutz.

Paulus-Kredsens skrifter: Joseph Bonsirven: «Moderne jødedom». — Heinrich Roos; S. J.: «Pius X». — Peter Andreasen: «Skabelsen».

Det skulde igrunnen være helt overflødig å skrive anbefalende om disse skrifter — det skulde være selvsagt at deres instruktive innhold i forbindelse med den billige pris skaffet dem ved egen tyngde innpass i alle katolske hjem. Men av hensyn til de mange anderledes-bekjennende som leser vårt blad er det allikevel på sin plass å henlede oppmerksomheten på det verdifulle opplysningsmateriale, som finnes i denne samling skrifter der utkommer på Paulus-Kredsens eget forlag, Kjøbenhavn. De kan skaffes gjennom «St. Olav» ekspedisjon til meget billig pris hvis man ikke foretrekker å abonnere direkte på dem gjennom henvendelse til pastor Knud Ballin, Kongevei 27, Sønderborg, Danmark, hvorved prisen blir ennå billigere: kr. 3.00 for 4 a 5 bøker.

Pater Bonsirven er spesialist i alle jødiske spørsmål. Han har allerede utgitt flere bøker omhandlende jødedommens historie og har under utarbeidelse et stort verk over den

jødiske teologi i Palestina på Kristi tid. I dette lille skrift her gir han en meget interessant og objektiv fremstilling av Israels-folkets verdensanskuelse og av den ophøiede moralære, som de virkelige jøder hevder og den strenge lovlidighet, som de utviser og som man ikke kan annet enn respektere selv om den hele innstilling kan virke så underlig materiell ved de mange ytre regler, som skal følges og de mange formaliteter som skal iakttas. At hele denne ytre regelretthet og lovlidighet og den rituelle gudstjeneste kan resultere i et stivnet skall uten innhold er selvfølgelig en fare, som det stadig har vist sig og stadig viser at kun det lykkes ganske få helt å undgå. Denne forkalkning av det vesentlige bærer vel hovedskylden for, at det for mange mennesker er så vanskelig å finne noe personlig åndelig liv hos selv de beste jøder og at man derfor ser så mange mennesker omfatte jødene med en fordomsfull antipati, som ikke skal bli mindre av de mange utiltalende utslag av den spesifikk jødiske materialistisk-innstilte mentalitet som man både i det private og offentlige liv møter så ofte. Pater Bonsirven påpeker dette og gir i det siste kapittel av sin bok en utmerket orienterende og vurderende fremstilling av jødedommen av idag og dens utviklingsmuligheter, som han mener er sterkt problematiske nettop på grunn av den manglende åndelige elastisitet. Men han slutter dog sin bok med en lys og positiv tone overfor «Guds utvalgte folk», idet han citerer av Romerbrevet hvad Paulus har uttalt om hele Israels frelse.

Pater Roos' bok om pave Pius X er båret av en dyp og varm følelse overfor denne elskelige pave som allerede æres som en helgen skjønt Kirken ennå ikke har sagt sitt siste ord i denne sak. Man forstår at denne paves hjerte måtte briste i sorg hin fryktelige august 1914, da bror reiste sig mot bror — og hans rene skikkelse stiger nu frem av bokens blader som en visjon av godhet, kjærlighet og menneskelighet, som Kristus selv ved sitt liv hernede gav jordens barn evne til å vinne tilbake etter syndefallets ødeleggelse av den. Er det ikke et fint lille trekk som berettes, at da han er blitt kardinal går hans første gang en tidlig morgen til det fattige hus i Riëse, hvor hans gamle mor ligger syk — og iført «Cappa magna» viser han sig for henne i det hellige purpurs fulle glans? Ydmyk som han selv var forstod han så godt å sette sig inn i andres tankegang og følelsesliv at han visste at i det øieblikk skjenket han henne lønnen for alle hennes arbeidsdages slit og møie. Kanskje vil man synes, at et slikt lille trekk er aldeles uvesentlig i en paves historie — men dette er så langt fra tilfelle. Ti uten å eie denne forståelse av menneskehjertets innerste bevegelser, som en slik anekdote åpenbarer, vilde det ha vært umulig for Pius X som den enkle italienske bondegutt han opprinnelig var, å klare alle de vanskelige diplomatiske forhold som hans høie stilling kunde føre ham op i, med den fornødne takt og klokskap. Således da han stod ansikt til ansikt med Kirkens bitreste motstander under festlighetene ved Campanilens gjenopreisning i Venedig og alle var spent på om det vilde lykkes ham å greie situasjonen. Man kunde ha spart sig all engstelse: det viste sig straks, at det sanne diplomati ikke er noe tillært men

et utslag av ærlig vilje til å gjøre det rette i det rette øieblikk. — Ennvidere skildrer pater Roos Pius X's store religiøsitet som tillot ham å leve i «troens virkelighet» fordi han hadde det tilfelles med kardinal Newman at «hans store kraft var en levende realisasjon av det usynlige». I omtalen av pavens regjeringsprogram påpekes hans enestående evne til selv å leve etter sitt valgsprog: «Forny alt i Kristus» og han etterlot virkelig en fornyet Kirke — et fornyet samfund og en fornyet kultur og ikke minst et fornyet liv under Sakramentenes velsignelse, fordi han gav den daglige komunion den plass som tilkommer den i et kristenliv. Likeledes skapte han en ny liturgisk bevegelse, og kirkesangen fikk under ham en renessanse hvis velsignelse spores den dag i dag. Et meget interessant kapittel i boken er viet modernismen og hans motstand mot den og dens menn — likesom arbeidet med den nye utgave av den pavelige lovbok og omorganisasjonen av den pavelige kurie. Og man lukker boken med en klar forståelse av at det ikke er uten grunn, at andektig bedende stadig samles ved hans sarkofag i Petiskirkens krypt og at den alltid er dekket med levende friske blomster.

Pastor dr. Peter Andreasens bok er annen del av forfatterens studie: «Sandhet og sagn i det gamle testamente» og behandler «Skabelsen». Bokens oppgave er etter hans eget utsagn «å påvise den historiske verdi av den bibelske skabelsesberetning» og det er lykket ham å løse denne oppgave. Først gjengis hele skapelsen med bibelens egne ord — dernest fremstiller pastor Andreasen naturvidenskapens lære om dette tema og gir en grei og klar oversikt over de viktigste løsninger, som bibelfortolkerne er kommet til samt problemets sannsynlige løsning. Etter å ha påvist likheten og forskjellen mellom de måter hvorpå fönikerne, egypterne, inderne, grekerne og babylonerne har fremstillet jordens tilblivelse, og belyst disse måter i relasjon til den bibelske fremstilling, slutter den vektige lille bok med å fastslå at vi har vår viden gjennom åpenbaring og at bibelens beretning derfor ikke er sagn eller legende men historisk sannhet, selv «om den altså ikke skal tas i strengt bokstavelig forstand eftersom både naturvidenskapen, den sunde fornuft og dens forfattere selv forbyr det. Skapelsesberetningens historiske og religiøse innhold er at alle ting har Gud som sitt siste ophav men at det ingenlunde derav følger, at skapelsen har gått for sig på den måte eller i den orden som det beskrives. Hensikten har fra Guds side vært å fremstille verdens opprinnelse på en lettfattelig måte, som lett kan huskes og meddeles uforandret videre fra slekt til slekt. Her som ellers er bibelen altså ikke en naturvidenskapelig håndbok men en håndbok i sjelehelse og sjelefrelse.»

I nær fremtid vil pastor Andreasen utsende en bok om «syndefald og syndflod» som vil slutte sig til de øvrige og sikkert vil bli mottatt med samme takknemlige glede som de foregående.

E. D.-V.

Lacordaire:

«Jeg vil» er det sjeldneste ord i verden skjønt det misbrukes mest!

N. K. K. F.

Vi er anmodet om å henlede oppmerksomheten på den samtaleaften som arrangeres av N. K. K. F.'s utdannelsesfond onsdag den 30. januar kl. 7,30 i festsalen, Akersveien 5. Som man vil se av annonsen holdes det innledende foredrag av fru Eva Dithmer-Vanberg over emnet: «Vår lesning».

Da vi jo allesammen lese vil dette emne kunne gi anledning til en interessant og instruktiv utveksling av personlige erfaringer som sammen med den gode underholdning av fru Schneider og frk. Kjelstrup skulde kunne skaffe deltagerne en hyggelig aften. Erindringen fra forrige gang og det gode formål gjør sikkert all videre oppfordring til tallrik fremmøte overflødig. Vi henviser forøvrig til annonsen.

Herhjemme: —

OSLO. — St. Elisabethkongregasjonen avholdt torsdag den 17. januar sin kjente og skattede «farsfest», der som vanlig hadde samlet et stort antall deltagere. De dyktige katolske husmødre la på forhånd et stort arbeid i selve arrangementet med et meget vakkert resultat, verdig en premie i en borddekningskonkurransen. Med små midler og stor smak demonstrertes at feststemning ikke behøver å koste annet enn arbeidsvilje og arbeidsglede, båret av et kjærlig sinn, som gjerne vil gjøre det hyggelig godt for alle sine nærmeste og fjerneste gjester. Virkningen kunde ikke utebli — og styrets utrettelige og oppmerksomme damer kunde konstatere at alle hygget sig. Forøvrig hadde festen sitt tradisjonelle forløp med alvorlige og muntre taler — med sang og oplesning av henholdsvis frk. R. Straith, akkompagnert av frk. Kjelstrup, og fru S. Olsen, likesom en kvartett fra Stabekk fikk velfortjent bifall for sin fantasifulle musikk. I den beste stemning sluttet samværet med en oppriktig takk til vertskapet og ikke minst til prefekten fru Nylund. Forhåpentlig vil fruene også få den takk hun særlig vil sette pris på: at flest mulig katolske gifte damer melder sig inn i kongregasjonen og får del i den støtte og velsignelse som følger med å delta i dens møter slik som fruene i sin egenskap av prefekt fremholdt så varmt. De mange tilstedeværende fedre på festen viste jo ved sitt nærvær at de setter pris på kongregasjonen — og som deres preses sa: «det er familiene vi bygger på — det er dem som fører Kirkens arbeid videre.» Et ledd i dette arbeid er St. Elisabethkongregasjonen for husmødre, for alle katolske gifte kvinner. Alle er velkomne — og alle vil hoste glede og gavn av å komme på dens møter.

OSLO. — Det var en meget vellykket sammenkomst Maria-kongregasjonen hadde søndag aften. Man fulgte med spenning pater Boers beretning om sin reise over Sverige til Russland, Finland og tilbake over Danmark, så levende og interessant fortalt at de inntrykk han selv hadde fått og mottatt også blev tilhørerne tildelt. Oplesning av et par stykker blev meget godt fremført av frk. Ingr. Straith. Det siste nummer på programmet var pakkeauksjon som var meget vellykket. Til alle der på en eller annen måte bidrog til det gode resultat sendes en hjertelig takk! M. R.

STAVANGER. — Aftenen før Epifanifesten kom hans høierverdighet biskopen til Stavanger for på selve festen å meddele ni medlemmer av menigheten Fermingens hellige sakramente. Blandt konfirmantene var der flere voksne, de fleste konvertitter. Monsignore Mangers feiret den første messe kl. 8 om morgenen, til hvilken menigheten var møtt så tallrikt frem at det vel aldri før har skjedd at så mange har gått samtidig til Herrens Bord. Høimessen blev feiret av sogneprest van der Burg, og blev bivånet av biskopen fra koret. Hans høierverdighet holdt selv prekenen. Innledningsvis ledet han tankene hen på Epifanifestens høitidelige karakter: sammen med Påske- og Pinsefesten er den Kirkens eldste og største fest. Etter å ha talt over Epifanifestens gjenstand og innhold gikk han over til å preke over Fermingens sakramente og den Helligånds syv gaver. De nådegaver som konfirmantene stod i begrep med å motta skulde være som en ledestjerne for hele livet. Etter messen meddelte monsignore Mangers så Fermingens hellige sakramente til de ni konfirmanter. Biskopen preket også i aftenandakten. Både ved høimessen og i aftenandakten var der mange ikke-katolikker tilstede. Etter aftenandakten var der juletefest for menigheten. Den var samtidig en fest for vår store gjest og for de konfirmerte. Sognepresten holdt talen for vår avholdte biskop, og denne svarte med en tale rettet til St. Svithuns blomstrende lille menighet. Vi kan sikkert gjøre regning på medhold fra deltagerens side, når vi sier at både menighet og hyrde har funnet juletefesten Helligtrekongersdag meget vellykket. Dagen etter Helligtrekonger reiste hans høierverdighet videre til Haugesund. X.

— og derute:

VATIKANBYEN. — Som man vet av dagspressen har den franske statsminister Laval avlagt besøk i Rom og hos den hellige Fader. «Osservatore Romano» fremhever den store betydning som må tillegges denne begivenhet, som ikke bare er den tradisjonelle visitt for å demonstrere at den diplomatiske forbindelse er i orden, men meget mer en æresbevisning og hyldest som representanten for en stor nasjon viser overhodet for den Kirke «med hvilken denne nasjon har vært uløselig forbundet i århundrer. En æresbevisning som nu vises igjen for første gang etter 70 smertefulle og begivenhetsrike års forløp. Dette besøk kroner det fredsarbeid som den franske gesandt ved den hellige Stol begynte på og som blev innledet med kanoniseringen av jomfruen av Orleans.» Etter audiensen begav Laval sig til Peterskirken, hvor han dvelte i bønn foran Sakramentsaltret og Konfesjonen. Senere på dagen avla han kardinal-statssekretær Pacelli et besøk og overrakte ham Æreslegionens storkors.

PARIS. — En fhv. ingeniør, som 28 år gammel fulgte sitt indre kall og begynte å studere teologi, mgr. Marcel Fleury, er nylig blitt utnevnt til biskop i Nancy. Etter å ha opgitt sitt ingeniørstudium studerte han ved «Institut Catholique» i Paris og blev creert dr. theol. i Rom. — Forøvrig er tre franske biskoper som først for 5 år siden mottok sin konsekrasjon blitt utnevnt til erkebiskoper. Det er: mgr. Roques (Montanbau) til Aix-en-Provence, mgr. Béguin (Bellely) til Auch og mgr. Fillon (Langres) til Bourges.

HOLLAND. — «Sint-Jansklokken», som er biskopen av Herzogenbusch's offisielle organ har mange ganger protestert mot den megen anstøtelige og usedelige litteratur som forhandles på de hollandske jernbanestasjoners bokutsalg og kiosker. Til denne protest har nu det store nøytrale blad «Haagsche Post» sluttet sig idet man navnlig i dette blad har festet sig ved at salget er betrodd unge mennesker. «Maasbode» finner det på høi tid at myndighetene griper inn.

WARSCHAU. — Mgr. Antonio Malecki, fhv. apostolisk administrator i St. Petersburg, det nuværende Leningrad, er avgått ved døden i Warschau, hvor han hadde sin residens etter de årelange lidelser han har gjennomgått i bolsjevistisk fangenskap i Sibirien.

LUZERN. — Den «anti-gudløshet-utstilling» som nylig er blitt lukket, har i de tre uker den varte, vært besøkt av ikke mindre enn 11 000 mennesker. Det er en vandreutstilling som nu skal på turne i landet og dens formål er å utbre kjennskapet til de beste midler til å bekjempe «de gudløses» propaganda.

PARIS. — En ny monumental «Kirke til den Helligånd» er blitt innviet av kardinal Verdier. Den ligger i Avenue Daumesnil og er en stilren rundkirke som i sin form minner om Hagia Sophia i Konstantinopel. Omtrent på samme tid nedla kardinalen grunnstenen til en ny «Vår Frue Kirke» i Clichy. Dermed har han påbegynt sitt 72. bygningsverk!

LONDON. — Fader Frederick H. Higley, sogneprest til et av de fattigste sogn i London, er avgått ved døden 72 år gammel. I 46 år har han ikke en eneste søndag vært fraværende fra sin kirke og til for en måned siden, da han blev syk, hadde han ikke tatt noen ferie i de 49 år han hadde vært prest. Hans hele liv som prest var en eneste kamp mot fattigdommen, men han fikk dog bygget tre skoler og i mange år arbeidet han med bygningen av en kirke hvor han selv personlig deltok i alt arbeid. Den blev ferdig 4 dager før hans død og den første høitid som celebrerets i den var hans egen rekviemmesse.

RUSSLAND. — Etter de nyeste meddelelser har Moskva bystyre besluttet å nedrive flere historiske bygninger i byen — først og fremst en del kirker. Som påskudd tjener at de er til hindring for trafikken.

BERLIN. — Biskop Bares har innviet et novicehus for «kvinnene fra Nazareth» i Berlin-Dahlem. I festen deltok generalvikar dr. Steinmann, tallrike geistlige og representanter for katolske organisasjoner samt mange ledende katolske personligheter. «Kvinnene fra Nazareth» er som bekjent et religiøst lægmannssamfund i den katolske aksjons tjeneste. Det er stiftet 1921 og dets virkefelt er særlig å ta sig av katolske unge kvinner. Etter et 3-årig noviciat avlegger de sine løfter. Utdannelsen er både teoretisk og praktisk. I sitt arbeid ute bruker de almindelig moderne klær mens de inwendørs er iført en slags ordensdrakt. For å kunne gi sitt arbeid utad og innad den fornødne dybde og sjelsstyrke, trekker de sig, hver måned i to dager, hvert år en måned og hvert femte år et helt år, tilbake til klosterlivet og ofrer sig der for religiøse eksersiter.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

«Måtte katolikkenene ikke lukke øinene for det faktum at det er deres aviser og tidsskrifter som følger utviklingen, står på vakt for tidens tegn og som skal utfolde det katolske banner og føre det forrest frem i tidens kamper!»

(Pius XI.)

Fru Augusta Lund
«Freidig fremad!»
«Målet må nåes!»

kr. 5.00
« 0.25
« 0.25

Ialt kr. 5.50

Ialt innkommet kr. 9615.62. Alle bidrag, selv de minste, mottas fremdeles med degn største takknemlighet!